

SİGORTA EKSPERLERİ YÖNETMELİĞİ

Yayımlandığı Resmi Gazete: 22.06.2008 – 26914

Yayımlayan Kurum: Başbakanlık (Hazine Müsteşarlığı)

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı sigorta eksperlerinin niteliklerine ve faaliyetlerine dair usul ve esasları düzenlemektir. Bu Yönetmelik, eksperlerin niteliklerine, kuruluşlarına, faaliyetlerine, belge ve kayıt düzeni ile yapamayacakları işlere ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanununun 22 nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Birlik: Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliğini,
- b) Ekspert: Sigortacılık Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (m) bendinde tanımlanan sigorta eksperlerini,
- c) İcra Komitesi: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği nezdindeki Sigorta Ekspertleri İcra Komitesini,
- ç) Kanun: 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanununu,
- d) Levha: Sigorta eksperleri için Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği tarafından düzenlenecek faal olarak çalışanlara ilişkin kayıtları gösterir Levhayı,
- e) Müsteşarlık: Hazine Müsteşarlığını,
- f) Rapor: İçeriği, ekspertlik dallarına göre ve sigorta sözleşmesi hükümleri göz önünde tutularak Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliğinin görüşü alınarak İcra Komitesince belirlenen ve Müsteşarlıkça onaylanan tek tip ekspertiz raporunu,
- g) Ruhsatname: Sigorta ekspertliği faaliyetinin yürütülebilmesi için eksperlere Müsteşarlıkça verilen sigorta ekspertliği ruhsatnamesini,
- ğ) Sigorta şirketi: Türkiye’de kurulmuş sigorta şirketi ile yurt dışında kurulmuş sigorta şirketinin Türkiye’deki teşkilâtını,

- h) TOBB: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğini,
- ı) Yetkili: Eksperlerin yönetim ve denetiminde bulunan kişiler ile eksperler adına imza atmaya yetkili olanları,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Eksperlik Dalları, Sigorta Eksperlerinde Aranılan Nitelikler

Eksperlik dallarına göre ruhsatnameler

MADDE 4 – (1) Sigorta eksperliği ruhsatnameleri Ek:1’de dökümü yapılan risk türlerine göre aşağıdaki eksperlik dallarında ayrı ayrı verilir.

- a) Kara araçları,
- b) Hava, deniz ve demiryolu araçları,
- c) Emtia ve kıymete ilişkin nakliyat,
- ç) Yangın, doğal afet, kaza ve hırsızlık,
- d) Mühendislik,
- e) Kredi ve finans – Emniyeti suistimal, hukuksal koruma ve destek,
- f) Sağlık, hastalık ve ferdi kaza,
- g) Tarım ve hayvan hayat.

(2) Ek:1’de yer alan "sorumluluk genel" dalının alt dallarına ilişkin ekspertizin sorumluluğun türüne göre ilgili dalda ruhsatı bulunan eksperce yapılması esastır. Müsteşarlık, Birlik ve İcra Komitesinin görüşleri çerçevesinde, Ek:1’de yer alan "sorumluluk genel" dahil tüm dalların alt dallarının bir başka eksperlik dalının altında değerlendirilmesine izin verebilir.

(3) Müsteşarlık, günün ihtiyaçlarına göre birinci fıkradaki eksperlik dallarına ilave olarak yeni eksperlik dalları ihdas edebilir.

Gerçek ve tüzel kişi eksperlerde aranılan nitelikler

MADDE 5 - (1) Sigorta eksperliği faaliyetinde bulunacak gerçek kişilerde aşağıdaki nitelikler aranır:

- a) Türkiye’de yerleşik olması,
- b) Medeni hakları kullanma ehliyetine sahip olması,

c) Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinin dört numaralı alt bendinde belirtilen suçlardan hüküm giymemiş veya ceza almamış olması,

ç) İflas etmemiş ve konkordato ilan etmemiş olması,

d) Kara araçları eksperlik dalında en az iki yıllık, diğer eksperlik dallarında dört yıllık yükseköğretim kurumlarından mezun olması,

(2) Eksperlik faaliyetinde bulunacak tüzel kişilerde aşağıdaki nitelikler aranır:

a) Merkezlerinin Türkiye’de bulunması,

b) İflas etmemiş ve konkordato ilan etmemiş olması,

c) Yetkililerinin, gerçek kişi ortaklarının ve tüzel kişi ortaklarının yetkililerinin Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinin dört numaralı alt bendinde belirtilen suçlardan hüküm giymemiş veya ceza almamış olması, ayrıca iflas etmemiş ve konkordato ilan etmemiş olması,

ç) Mesleki faaliyetlerde şirketi imzası ile temsil ve ilzam eden yetkililerinin eksper olması,

d) Ana sözleşmelerinin ilgili maddelerinde; esas faaliyet konusunun "münhasıran sigorta eksperliği" olarak belirtilmesi, sigorta eksperliği ile bağdaşmayan faaliyetlere yer verilmemesi, ana sözleşme değişikliklerinden önce gerekli mercilerden izin alınacağına dair bir hükmün bulunması,

e) Ticari unvanlarında "sigorta" kelimesinin yanında "eksper" kelimesinin veya türevlerinin kullanılması, sigorta eksperliği ile bağdaşmayan kelimelerin bulunmaması,

f) Gerekli görülmesi halinde İcra Komitesince belirlenecek fiziksel, teknik ve idari altyapı ile insan kaynakları bakımından yeterli olması.

(3) Uluslararası kabul görmüş sınavlar veya usûllerle eksperlik belgesi almış kişiler, aşağıdaki şartları sağladıkları ve Türk sigortacılık mevzuatı ile ilgili sınavı kazandıkları takdirde, sahip oldukları eksperlik dalında, bu Yönetmelik çerçevesinde eksper olarak değerlendirilir:

a) Eksperlerde aranılan niteliklere sahip olmaları,

b) Belge aldıkları ülke otoriteleri listesine kayıtlı olmaları,

c) Belge aldıkları ülke otoritelerinden alacakları ve halen eksper olarak faaliyette bulunduklarını kanıtlayan belge getirmeleri.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sigorta Eksperliği Kursu, Sınavı, Stajı ve Ruhsatname

Kursların açılması, başvurular ve kabul

MADDE 6 – (1) Eksper ihtiyacına ilişkin olarak iller ve eksperlik dalları itibariyle yapılacak çalışmalar sonucunda Müsteşarlıkça eksper ihtiyacı oluştuğuna kanaat getirilmesi halinde, ülke çapında veya il bazında en az üç ay süreli eksperlik kursları açılır. Açılacak bu kursların sonunda sınav yapılır.

(2) Eksperlik dalı bazında açılacak kurslara ilişkin ön eleme sınavına ilişkin usuller ile açılacak kursların tarihi, kapsamı, koşulları, ücreti ve kayıt için istenilecek belgelere ilişkin çalışmalar İcra Komitesince yapılır, Müsteşarlıkça karara bağlanır.

(3) Başvuru için kayıt ve kursa ilişkin bilgiler, kursların yurt çapında açılması halinde Türkiye genelinde yayımlanan günlük gazetelerden tirajı en yüksek on gazetenin ikisinde, kursların il bazında açılması halinde ise yerel gazetelerde en az bir ay önce üç gün süre ile TOBB’ca ilan edilir ve ayrıca Müsteşarlık, TOBB ve Birlik internet sayfalarında ilan edilir.

(4) Kurslara, bu Yönetmelikte aranan nitelikleri taşıyan adaylar başvurabilir.

(5) Bir eksperlik dalı için ihtiyacın altında adayın ön kayıt yaptırması halinde o dalda kurs programı açılmayabilir. Bir dalda belirlenen ihtiyaçtan fazla müracaat olması halinde ön eleme sınavı yapılır.

Kurslar ve kurs bitirme sınavları

MADDE 7 – (1) Açılacak kurs bitirme sınavlarının tarihi, kapsamı ve koşullarına ilişkin çalışmalar İcra Komitesince yapılır, Müsteşarlıkça karara bağlanır.

(2) Eksperlik kursları İcra Komitesinin görüşü alınarak Müsteşarlıkça belirlenecek kurumlarca, sınav ise Sigortacılık Eğitim Merkezince yapılır. Kurs bitirme sınavlarına ilişkin usuller Sigortacılık Eğitim Merkezince belirlenir.

(3) Sigortacılık Eğitim Merkezi, kursları tamamlayarak sınavları kazananları sınav sonuçlarına göre Müsteşarlığa ve İcra Komitesine bildirir. Müsteşarlıkça onaylanan adaylar, stajyer eksper listesine alınmak üzere İcra Komitesine bildirilir.

Staj

MADDE 8 – (1) Eksperlik kurs ve sınavını başarı ile tamamlayan adaylar, sınav sonuçlarının Sigortacılık Eğitim Merkezi’nce duyurulmasından itibaren en geç üç ay içinde staja başlatılmak üzere İcra Komitesine başvurur. Bu süre içinde başvuruda bulunmayanlar, resmi belgelerle kanıtlanacak zorunlu haller dışında staja kabul edilmeyecekleri gibi daha sonra açılacak kurslara katılabilmek için bütün işlemlere yeniden başlar.

(2) Eksperlik stajı, aynı eksperlik dalında ruhsatname sahibi ve en az on yıl fiilen eksperlik yapmış olup talepte bulunan ve İcra Komitesince seçilecek eksperlerin yanında dokuz ay süreyle çalıştırılmak suretiyle yaptırılır.

(3) Yanında staj yapılacak eksper bulunmaması veya stajın tamamlanmaması durumunda İcra Komitesince başka bir eksper tayin edilebilir.

(4) Daha önce başka eksperlik dalında ruhsatı bulunan eksperler ile eksper yanında kadrolu olarak en az staj süresi kadar çalışmış bulunanlar veya eksper yanında kadrolu olarak en az dokuz ay çalışacak olanlar için staj şartı aranmaz.

(5) Stajyer eksperler, kendi başlarına ekspertiz yapamaz.

- (6) Ekspertiz, ekspertiz esnasında stajyer eksperleri de yanlarında bulundurmak için azami gayreti gösterir.
- (7) Ekspertiz, İcra Komitesine stajyer eksperlerin staja başlama tarihini bildirir; üç ayda bir kişisel durumları, çalışmaları, başarı dereceleri hakkında düzenleyecekleri ara raporu, staj bitiminde ise eksperlik yapıp yapamayacağı hakkında kanaatlerini belirtir gerekçeli sonuç raporunu on işgünü içinde gönderir.
- (8) İcra Komitesi, stajyer eksperlerin durumu hakkında eksperlerin sonuç raporlarının alınmasından sonra ara raporları da göz önünde tutarak, stajyer eksperlerin kendilerine ruhsatname verilmesine, staj sürelerinin uzatılmasına veya başka bir eksperin yanında yeniden staj yapmalarına veya eksper olamayacaklarına ilişkin görüşünü Müsteşarlığa yazılı olarak bildirir.
- (9) Müsteşarlık, stajyer eksperlerin durumuna ilişkin İcra Komitesinin görüşünün yanı sıra, gerekirse, yanında staj yapılan eksperler tarafından düzenlenmiş ara ve sonuç raporlarında yer alan hususları da değerlendirmek suretiyle karar verir. Verilen bu kararın mahiyetine göre sonucu TOBB'a bildirir.

Ruhsatname

MADDE 9 – (1) Stajını başarılı olarak tamamlayanlara verilecek ruhsatname için, düzenleniş tarihleri son altı aydan eski olmamak kaydı ile Ek:4 ila 8'de belirtilen bilgi ve belgeler aranır. Bu bilgi ve belgelerle TOBB'a veya görevlendireceği odalara başvuruda bulunulur.

- (2) Belgeleri tamam olan adayların ruhsatnameleri TOBB'ca hazırlanır ve onaylanarak ilgililere iletilmek üzere Müsteşarlığa gönderilir.
- (3) Gerekli tüm belgeleri tamamlanarak TOBB tarafından Müsteşarlığa bildirilen eksperlere Müsteşarlıkça ruhsatnameleri verilir.
- (4) Ruhsatnamelerin şekli İcra Komitesinin önerisi ile Müsteşarlıkça belirlenir, basımı TOBB'ca yapılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Levha, Kimlik, Eğitim, Bilgi Kayıtları ve Değişiklikler

Levha

MADDE 10 – (1) Ruhsatnamelerini alan eksperler TOBB tarafından internet sayfasında yapılan duyuruları esas alarak başvuruda bulunur. Levhaya kayıt için uygun başvurular İcra Komitesinin kararlarıyla düzenlenen usuller çerçevesinde gerçekleştirilir.

- (2) Tüzel kişi eksper adına faaliyette bulunan gerçek kişi eksperler, bu faaliyetleri süresince Levhadaki tüzel kişinin kaydına kadrolu eksper olarak ayrıca işlenir.
- (3) Levhaya kayıtlı eksperlerin yıllık aidatlarına ilişkin usul ve miktar İcra Komitesi tarafından belirlenir. Her yıla ilişkin aidat en geç 31 Aralık tarihine kadar ödenir.
- (4) Ruhsatnamelerini alıp, Levhaya kaydolmayan eksperler TOBB'da ayrı bir listede tutulur.

Eksperlik kimliği

MADDE 11 – (1) Levhaya kaydı yapılan gerçek kişi eksperlere, TOBB veya görevlendireceği odalarca eksperlik yapacakları dalları içeren ve Levhaya kayıtlı olduğunu gösterir fotoğraflı eksperlik kimliği verilir. Odalar bu hizmet karşılığı TOBB tarafından belirlenecek bir ücret alabilir. Söz konusu kimliğin içeriği İcra Komitesince belirlenip Müsteşarlıkça onaylanır.

(2) Eksperler, sigorta eksper kimliğini talep edilmese dahi, görevleri sırasında ibraz eder.

(3) Eksperler, kimliklerin muhafazasından İcra Komitesine karşı sorumludur. Kimliklerin kaybedilmesi veya iadesine ilişkin hükümler İcra Komitesince belirlenir.

Sigorta eksper eğitimi

MADDE 12 – (1) Eksperler, tarihi ve programı Müsteşarlıkça üç ay önceden duyurulacak ve yılda bir kez beş iş gününü geçmemek üzere verilecek eğitime en az üç yılda bir katılır. Bu eğitimlerin Sigortacılık Eğitim Merkezi tarafından düzenlenmesi esastır. Ancak, Müsteşarlık gerek görülen hallerde bu eğitimlerin yapılması amacıyla yurt içindeki veya yurt dışındaki kurum, kuruluş, meslek örgütleri veya üniversitelerden yararlanabilir.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen eğitimi süresi içerisinde almamış olan eksperlerin faaliyeti bu eğitim tamamlanıncaya kadar durdurulur.

Bilgi kayıtları ve kayıtlara erişim

MADDE 13 – (1) TOBB nezdinde tutulan Levhaya ilişkin bilgiler ve bilgilere dışarıdan erişim tanınacak yetkili kullanıcılar ve erişebilecekleri kayıtların içeriği ile erişim şekli TOBB'un görüşü alınarak Müsteşarlıkça belirlenir. Elektronik ortamda TOBB'a veya görevlendireceği odalara bildirim yapılmasına ilişkin usuller TOBB tarafından belirlenir.

(2) Eksperlere Müsteşarlık talimatları ile İcra Komitesince gerekli görülen karar ve duyuruların iletilmesi için TOBB tarafından gerekli tedbirler alınır.

Değişikliklerin bildirilmesi

MADDE 14 – (1) Eksperler, bu Yönetmelikte aranan niteliklerinde ortaya çıkabilecek değişiklikleri, Levhaya işlenmek üzere, değişikliği takiben en geç üç iş günü içinde elektronik ortamda TOBB'a veya görevlendireceği odalara bildirir. Değişikliklere ilişkin belgeler ise TOBB'un görevlendireceği odalara teslim edilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Sigorta Eksperlerinin Görevleri, Çalışma Şekil ve Şartları

Eksperlerin görevleri

MADDE 15 – (1) Eksperlerin asıl görevleri, sigorta edilen risklerin gerçekleşmesi sonucu ortaya çıkan kayıp veya hasarın neden ve niteliği ile miktarını bizzat inceleyip belirlemektir.

(2) Eksperler, konusu sigorta olmak kaydıyla, sözleşme öncesinde mutabakatlı kıymet ve ön ekspertiz raporlarının hazırlanması; hasar öncesinde ise hasar riski konusunda gözetim faaliyetlerinde bulunabilir.

(3) Bir eksper, ekspertiz görevini aldıktan sonra, Levha kaydı silinmiş veya herhangi bir nedenle görevini tamamlayamayacak durumda ise, taraflar bir başka eksper atayabilecekleri gibi, İcra Komitesinden bir eksper görevlendirilmesini de talep edebilir.

Eksper tayini ve ekspertiz ücreti

MADDE 16 – (1) Eksper tayini ve ekspertiz ücreti ile ilgili olarak Kanunun 22 nci maddesi hükümleri çerçevesinde hareket edilir. İcra Komitesi, Birlik ile ortaklaşa bir rehber tarife hazırlayabilir.

(2) Taraflardan birinin tayin ettiği ekspere itiraz eden diğer tarafın ayrıca eksper tayin etmesi mümkündür. Bu durumda yeni eksperin ücreti, sözleşmeye özel şart olarak derc edilmedikçe sigorta şirketi tarafından ödenir. Her iki rapor üzerinde de anlaşma sağlanamaması halinde tarafların üzerinde mutabık kalacakları hakem eksperin ücreti taraflarca ortaklaşa karşılanır. Hakem eksper tayini için İcra Komitesine başvurulabilir.

(3) Ekspertiz ücreti ile ilgili olarak ekspertiz işlemi esnasında yapılan masraflar tahmin edileni aşarsa, bu durum hemen ücreti ödeyecek tarafa bildirilir.

Sigorta şirketi ile sigortalı/sigorta ettirenin yükümlülükleri

MADDE 17 – (1) Sigorta şirketleri gerek atayacakları, gerekse sigortalı tarafından atanan eksperlerin Levhada kayıtlı olup olmadığını araştırmakla yükümlüdür. Aksi durumda söz konusu eksperlere görev verilemez.

(2) Eksperler, özellikle büyük tutarlı kayıp veya hasarlarda, gerekli gördükleri takdirde, tarafların yetkililerini incelemeye çağırabilir.

(3) Eksperler, kayıp veya hasar tespit çalışmalarında, mevzuata dayanarak, ilgililerinden, sigorta sözleşmesinin aslı veya sureti ile ilgili belge ve defterlerin kendilerine ibraz edilmesini isteyebilir, belgelerden suret alabilir. Sigorta şirketleri ve aracıları ile sigortalıların ve konu ile ilgili tarafların eksperlerin sağlıklı ve tarafsız görev yapmalarına yardımcı olur.

Uzmanlık hizmetinden yararlanma

MADDE 18 – (1) Eksperler, ihtiyaç duyulması halinde, konusunda kendisini kanıtlamış uzmanlardan yararlanabilir. Bu durumda eksperler, uzmanlar işe başlamadan önce onların kimliği ile uzmanlık konularını kendilerini görevlendiren tarafa yazılı olarak bildirir ve incelemelerinde uzmanları yanlarında bulundurur. Aksi halde, uzman vasfı ile tayin edilen bu kişilerin tespitleri geçerli sayılmaz ve raporda yer almaz. Bu kişilere verilecek ücret ekspertiz ücretine dahil edilemez.

(2) Eksperleri tayin eden taraflar, ayrıca kendileri uzman tayin edebilir. Bu suretle tayin edilen uzmanların kimliği yazılı olarak eksperlere bildirilir. Bu uzmanların çalışma ve tespitleri bu Yönetmelik kapsamında değerlendirilemez ve kendilerine yapılan ödeme ekspertiz ücretine dahil edilemez.

Milli servetin, çevrenin ve üçüncü kişilerin korunması

MADDE 19 – (1) Eksperler, incelemeleri sırasında, kayıp veya hasar miktarını en aza indirebilecek kurtarma imkanının bulunduğunu tespit etmeleri halinde, kurtarma çalışmalarının başlatılması için durumu ilgililere derhal bildirir.

(2) Eksperler, gerek milli servetin gerekse çevrenin ve üçüncü kişilerin korunması ve bilgilendirilmesi açısından;

- a) Çevreye verilebilecek zararın durdurulması veya azaltılmasını teminen büyük hasarları,
- b) Onarımın usulüne uygun yapıp yapılmadığının tespitini teminen hayati önemi haiz onarımları ve pert edilecek araçları

önlem alınmak üzere ilgili kurumlara veya bu kurumlara iletilmek üzere İcra Komitesine bildirir.

Raporun hazırlanması ve sunumu

MADDE 20 – (1) Ekspertiz işlemini mümkün olan en kısa sürede tamamlar ve tespit edilen kayıp veya hasar miktarını talep edilmesi halinde taraflara bildirir. Ekspertiz işleminin beklenenden uzun sürmesi halinde, eksper gecikme nedenlerini de açıklayan bir ara rapor düzenler.

(2) Ekspertiz sonunda, taraflarca kayıp veya hasarın miktarı üzerinde anlaşma sağlanmış ise imzalı mutabakatnameyi, anlaşma sağlanmamış ise anlaşmazlık zaptını raporuna ekler.

(3) İstenilen bilgi ve belgelerin eksperlere verilmemesi veya taraflar arasında uzlaşma sağlanamaması halinde keyfiyet ekspertiz raporunda belirtilir.

(4) Ekspertiz, kayıp veya hasar ihbarlarında, talebin teminat kapsamında bulunmadığına ilişkin bulgular varsa bunları rapora ekler.

(5) Stajyer eksperler ekspertizine katıldıkları raporlara imza atar. Bu eksperlerin imzaladığı raporlar yanlarında çalıştıkları eksperlerin imzalaması ile geçerli olur.

(6) Ekspertiz, düzenledikleri raporun birer nüshasını, ekspertiz işleminin tamamlandığı tarihten itibaren en geç yedi iş günü içinde imzalı olarak kendisini tayin eden tarafa verir.

(7) Raporların bir örneği, sigortalının talebi halinde eksper veya sigorta şirketince sigortalıya verilir.

(8) Raporlar, Müsteşarlığın izni olmadan üçüncü kişilere verilemez.

ALTINCI BÖLÜM

Faaliyet Esasları, Tarafsızlık, Sorumluluk, Denetim ve Yaptırımlar

Faaliyet esasları

MADDE 21 – (1) Tüzel kişi eksperler, adlarına ekspertiz yapan gerçek kişi eksperlerin faaliyetleri dolayısı ile üçüncü kişilere verebilecekleri zararlardan sorumludur. Ancak, bu durum gerçek kişi eksperin bu Yönetmelikten gelen kişisel görev ve sorumluluklarını ortadan kaldırmaz.

(2) Bu Yönetmelikte sayılan şartları yerine getirerek kendilerine ruhsatname verilen eksperlerden, Levhada kayıtlı bulunanlar eksperlik yapabilir.

(3) Bir hasarda, birden fazla eksperlik dalını ilgilendiren hususların olması halinde, her hususa ilişkin ekspertiz o eksperlik dalında ruhsatnamesi olan eksperlerce ayrı ayrı yapılır.

Tarafsızlık

MADDE 22 – (1) Ekspertler, incelemelerini her halükarda, tarafsızlık ilkesini gözeterek yapar ve taraf tutma kuşkusuna bile yer bırakmadan raporlarını hazırlar.

(2) Ekspertlerin, ekspertizi yapılacak değerlerin ve bunlara ilişkin diğer sigorta ettirilebilir menfaatlerin kendilerine ait olması, taraflardan biri ile ilgili bir şeyin satılması, hibe edilmesi, kiraya verilmesi, kiralanması, kullanım hakkı, ekspertlik ücreti hariç olmak üzere borç alacak ilişkisi gibi haller tarafsızlığı şüpheyne düşürecek önemli hallerden sayılır. Bu durumda, tarafların yeniden ekspert tayin etmesi mümkündür.

(3) Ekspertler ekspertiz işlemi için üzerinde anlaşılan ücretin dışında, tarafsızlıklarına şüphe düşürecek dolaylı veya dolaysız hiç bir menfaat sağlayamaz.

Etik değerler ve meslek standartları

MADDE 23 – (1) Ekspertler, meslek haysiyetine ve İcra Komitesince belirlenecek etik değerler ile mesleki standartlara uygun hareket etmek; kılık kıyafet, hal ve gidişe, beşeri ilişkilere ve bunların yanı sıra şirket unvanlarında ve ofis düzenlemelerinde gerekli titizliği en yüksek seviyede göstermek zorundadır.

Bilgi ve belgelerin saklanması

MADDE 24 – (1) Ekspertler, raporlara dayanak olan belgeler ile raporları, yapılacak denetimlerde ibraz edilmek üzere beş yıl süreyle düzenli bir şekilde saklar.

Sır saklama

MADDE 25 – (1) Ekspertler, incelemeleri sırasında ve daha sonra sigorta şirketi veya sigortalı hakkında öğrendiği kişisel veya ticari sır niteliğindeki bilgileri kanunen yetkili kılınmayan kişilere açıklayamaz, dolaylı veya dolaysız veremez.

Denetim

MADDE 26 – (1) Ekspertlerin tüm faaliyetleri Müsteşarlıkça denetlenir.

Levhadan silinme ve ruhsatname iptali

MADDE 27 – (1) Meslekten çıkarılmasına karar verilen ekspertlerin ruhsatnameleri Müsteşarlıkça iptal edilir ve Levhadan silinmek üzere TOBB'a bildirilir. Bu kişiler, bir daha ekspertlik yapamamak üzere, TOBB nezdinde tutulan ruhsatları iptal edilmiş ekspertler listesine dahil edilir.

(2) Levhadan kaydı silinerek ruhsatnameleri iptal edilenler, durumun kendilerine tebliği üzerine, sahip oldukları ruhsatname ve kimlikleri derhal TOBB veya yetkilendireceği odaya geri verir.

(3) Meslekten çıkarılmayı gerektiren haller dışında Levhadan silinmeye ilişkin işlemler İcra Komitesince yürütülür.

YEDİNCİ BÖLÜM

Tarım Sigortaları Havuzu Ekspertleri; Ekspertlik Belgeleri ve Kayıtlar

Tarım sigortaları havuzu eksperleri

MADDE 28 – (1) Tarım Sigortaları Havuzu eksperleri, 14/6/2005 tarihli ve 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu çerçevesinde, bu Yönetmeliğin sınav, kurs ve staj hükümlerinden muaftır.

(2) Tarım Sigortaları Havuzu eksperleri, tarım sigortası eksperisi olarak da faaliyette bulunabilirler.

Tarım sigortaları havuzu eksperlik belgeleri ve kayıt

MADDE 29 – (1) Tarım Sigortaları Havuzu eksper adaylarının, ilgili mevzuat gereği Müsteşarlığa sunacakları belgeler TOBB'a gönderilir.

(2) Belgeleri tamam olan adayların eksperlik belgeleri TOBB'ca hazırlanır ve onaylanarak ilgililere iletilmek üzere Müsteşarlığa gönderilir.

(3) Gerekli tüm belgeleri tamamlanarak TOBB tarafından Müsteşarlığa bildirilen Tarım Sigortaları Havuzu eksperlerine Müsteşarlıkça belgeleri verilir.

(4) TOBB'da ayrı bir liste halinde takip edilen Tarım Sigortaları Havuzu eksperleri, ayrıca TOBB internet sayfasında duyurulur.

(5) Listedeki geçici veya sürekli olarak silinecek ve bir daha ekspertiz yapamayacak Tarım Sigortaları Havuzu eksperlerinin listeden silinme işlemleri Müsteşarlığın talimatı ile TOBB'ca takip edilir.

(6) Tarım Sigortaları Havuzu eksperlik belgelerinin şekli ile Tarım Sigortaları Havuzu eksperlerinin Listeye kayıt işlemlerinden alınacak ücret Tarım Sigortaları Havuzu İşletmesi ile TOBB arasında yapılacak protokol çerçevesinde belirlenir ve Müsteşarlıkça onaylanır. Tarım Sigortaları Havuzu eksperlik belgelerinin basımı TOBB'ca yapılır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Geçici ve Son Hükümler

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte kara araçları eksperlik dalında en az lise veya dengi okul, diğer eksperlik dallarında dört yıllık yükseköğretim kurumlarından mezun olup;

a) Sigorta ve reasürans şirketlerinin hasar birimlerinde memur, şef yardımcısı, şef, uzman yardımcısı, uzman, sorumlu yardımcısı, sorumlu, müdür yardımcısı, müdür, departman yöneticisi yardımcısı, departman yöneticisi gibi ünvanlarla birinci ya da ikinci derece imza yetkisi ile beş yıl veya daha fazla süre görev yapanlar; risk mühendisliği birimlerinde risk mühendisi olarak birinci ya da ikinci derece imza yetkisi ile beş yıl veya daha fazla süre görev yapanlar,

b) Sigortacılıkta Yurt İçi Reasürans Havuzu Sistemini işleten reasürans şirketinin hasar birimlerinde beş yıl ve daha fazla süre asistan olarak çalışanlar,

c) Türk Loydunda beş yıl ve daha fazla süre sörveyör olarak çalışanlar,

ç) Gerçek veya tüzel kişi eksperler nezdinde eksperlik mesleğine ilişkin teknik konularda beş yıl ve daha fazla süre çalışanlar

6ncı madde uyarınca yapılacak çalışmalar sonucunda belirlenecek eksper ihtiyacı çerçevesinde, bir defaya mahsus olmak üzere kurs düzenlenir.

(2) Bu kişilerin kursa katılabilmeleri için, ruhsatname istedikleri eksperlik dalında her yıl için en az bir hasar dosyasında yetkili olarak işlem yapmış olmaları şartı aranır.

Mevcut eksperlik belgeleri

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Mevcut Sigorta Eksperliği Belgeleri, Müsteşarlıkça, bu Yönetmelikle belirlenen eksperlik dallarına denk gelen ruhsatnamelere dönüştürülür.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 30 – (1) 11/5/1992 tarihli ve 21225 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sigorta Eksperleri Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 31 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 32 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.

[Ekler](#)

BRANŞ	BRANŞ	ALT BRANŞ	
a	KARA ARAÇLARI	717	Motorlu Kara Taşıtları -Kasko
		737	Motorlu Kara Taşıtları Dışındaki Kara Taşıtları
b	HAVA, DENİZ VE DEMİR YOLU ARAÇLARI	712	Tekne-Deniz Araçları
		713	Raylı Araçlar Genel
		727	Uçak Tekne
		738	Nehir Araçları
		739	Göl Araçları
c	NAKLİYAT	710	Emtea
		711	Kıymet
ç	YANGIN, DOĞAL AFET/ KAZA HIRSIZLIK	701	Yangın
		703	Zorunlu Deprem
		723	Cam Kırılması
		724	Hırsızlık
		740	İhtiyari Deprem
		741	Sel
		742	Deprem ve Sel Dışındaki Doğal Afetler
		743	Nükleer Enerji
		744	Toprak Kayması
		761	Patlama
d	MÜHENDİSLİK	765	Makine Kırılması
		766	Montaj
		767	İnşaat
		768	Elektronik Cihaz
e	KREDİ/FİNANS	702	Kar Kaybı
		745	Tasitli Kredi
		746	Uzun Vadeli Konut Kredisi
		747	Tarım Kredisi
		748	İstihdam
		749	Gelir Yetersizliği
		752	Hava Şartları
		753	Genel Giderler
		754	Beklenmeyen Ticari Giderler
		755	Kredi-Borcun Ödenmemesi
		756	İhracat Kredi
		757	Piyasa Değerindeki Kayıp
		758	Kira ve Gelir Kaybı
		759	Diğer Finansal Kayıplar
	EMNİYETİ SUİSTİMAL, HUKUKSAL KORUMA, DESTEK	736	Emniyeti Suistimal Genel
		760	Hukuksal Koruma
		798	Destek Genel
f	SAĞLIK/ HASTALIK/FERDİ KAZA	718	Otobüs Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza
		729	Uçak Yolcu Kaza
		750	Ferdi Kaza
		751	Uzun Süreli Ferdi Kaza
		784	Sağlık
		785	Hastalık
		786	Seyahat Sağlık
		790	İrat Ödemeleri
		791	Diğerleri
		792	Evlilik/Doğum Sigortası
		793	Yatırım Fonlu Sigortalar
		794	Sermaye İtfa Sigortası
		795	Fon Yönetim Sigortası
		796	Hastalık
g	TARIM	775	Dolu Sera
		776	Devlet Destekli Sera
		777	Devlet Destekli Bitkisel Ürün
		778	Devlet Destekli Su Ürünleri
		779	Devlet Destekli Hayvan Hayat
		780	Hayvan Hayat
		781	Kümes Hayvan Hayat
		782	Devlet Destekli Kümes Hayvan Hayat
	SORUMLULUK GENEL	714	Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk
		715	Zorunlu Trafik
		716	Motorlu Kara Taşıtları İhtiyari Mali Sorumluluk
		719	İşveren Mali Sorumluluk
		720	Üçüncü Şahıslara Karşı Mali Sorumluluk
		721	Asansör Kaza Üçüncü Kişilere Karşı Mali Sorumluluk
		725	Tüpgaz Zorunlu Sorumluluk
		726	Tehlikeli Maddeler Zorunlu Sorumluluk
		728	Uçak Mali Sorumluluk
		731	Özel Güvenlik Mali Sorumluluk
		732	Zorunlu Sertifika Mali Sorumluluk
		733	Mesleki Sorumluluk Sigortası
		734	Kıyı Tesisleri Deniz Kirliliği Zorunlu Mali Sorumluluk
		735	Tekne Sorumluluk
		769	Yapı Denetimi Zorunlu Mali Sorumluluk

EK: 1

EK: 2

TAAHHÜTNAME

T.C. BAŞBAKANLIK

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞINA

5684 sayılı Sigortacılık Kanunu’nun 22 nci maddesinin ondördüncü fıkrasının “Sigorta şirketlerinin, sigorta acentelerinin ve brokerlerin ortakları, yönetim ve denetiminde bulunan kişiler ve bunlar adına imza atmaya yetkili olanlar ile meslekî faaliyette bulunan şirket çalışanları sigorta eksperliği yapamaz; tüzel kişi sigorta eksperlerinin yönetim ve denetim kurullarında görev alamaz, imzaya yetkili olarak çalışamaz, bunlara ortak olamaz ve bunlardan ücret karşılığı herhangi bir iş kabul edemez. Bu sınırlandırmalar söz konusu kimselerin eş ve velayeti altındaki çocukları için de geçerlidir.” hükmüne aykırı bir durumumun bulunmadığını beyan/taahhüt ederim. / /

(Gerçek kişi için)

Sigorta Eksperinin

Adı Soyadı

(İmza)

(Tüzel kişi için)

Sigorta Eksperinin

Unvanı

Tüzel Kişi Yetkilisinin

Adı Soyadı

(İmza)

TÜM EKSPERLER İÇİN ELEKTRONİK ORTAMDA ALINACAK KİŞİSEL BİLGİLER

EK: 4

BAŞLIK	AÇIKLAMA
Adı	Vukuatlı nüfus cüzdanından alınacak
İkinci Adı	Vukuatlı nüfus cüzdanından alınacak
Soyadı	Vukuatlı nüfus cüzdanından alınacak
Kızlık Soyadı (varsa)	(Bayanlar için) Vukuatlı nüfus cüzdanından alınacak
Cinsiyet	Vukuatlı nüfus cüzdanından alınacak "E" veya "K" girilecek
Doğum Yeri (Şehir)	Vukuatlı nüfus cüzdanından alınacak (Standart girilecek)
Doğum Tarihi	Vukuatlı nüfus cüzdanından alınacak, GG.AA.YY şeklinde girilecek
Ev Adresi	İkametgah belgesinden alınacak (Türkiye'de yerleşik olduğunun tespiti açısından)
TC Kimlik No	Vukuatlı nüfus cüzdanından alınacak
Adli Sicil	Arşiv kaydını da içeren adli sicil belgesinde aykırı bir hüküm yoksa "✓" işareti konulacak
İflas / Konkordato	Konkordato ilan ve iflas etmemiş ise "✓" işareti konulacak
Öğrenim Durumu	En son mezun olunan okul diplomasından alınacak "LİSE"; "Y.O."; "LİSANS" veya "LİSANSÜSTÜ" şekline girilecek
Okulu / Bölümü	En son mezun olunan okul diplomasından alınacak (Standart girilecek)
Vesikalık Fotoğraf	jpeg 94x128 piksel ebatlarında
Yabancı Dil	"YOK" veya sadece belgesi olanlardan düzeyi "AZ", "ORTA", "İYİ" veya "ÇOK İYİ" şeklinde girilecek

Taahhütname EK:2	Sigortacılık Kanunu 22/14 md. Taahhütname alınmış ise "✓" işareti konulacak
Bilgi Formu EK:3	Bilgi formunda mevzuata aykırı bir hüküm yoksa "✓" işareti konulacak

Cep Telefon No	ServisKodu-Telefon No
----------------	-----------------------

Sahip olduğu her bir ruhsatname için ayrı ayrı girilecek

Ruhsatname Tarihi	Hazine'ce verilen ruhsatname tarihi
Ruhsatname No.su	Hazine'ce verilen ruhsatname no.su

Levha Kayıt Tarihi	İcra Komitesince başvuru tamamlanınca kayıt sırasına göre verilecek
Levha Kayıt No	İcra Komitesince başvuru tamamlanınca kayıt sırasına göre verilecek
Levha Kayıt Ücreti / Aidat	Başvuru sırasında ve her yıl ödenmişse "✓" işareti konulacak (İCRA KOMİTESİNCE DOLDURULACAK)

Eksper Dernek Adı	Varsa üyesi olduğu "EKSPER DERNEK ADI" beyan ile alınacak; yoksa "YOK" yazılacak
Eksper Dernek Üye No	Varsa üyesi olduğu "EKSPER DERNEK NO"su beyan ile alınacak; yoksa "YOK" yazılacak

BAĞIMSIZ ÇALIŞAN GERÇEK KİŞİ EKSPERLER İÇİN ELEKTRONİK ORTAMDA ALINACAK OFİS BİLGİLERİ

EK:5

BAŞLIK	AÇIKLAMA
Ticari Unvanı	Ticaret Sicil Gazetesinden alınacak
Türü	Tür olarak "GERÇEK" şeklinde girilecek
İşyeri Adresi	Ticaret Sicil Gazetesinden alınacak
Semt	Ticaret Sicil Gazetesinden alınacak
İlçe	Ticaret Sicil Gazetesinden alınacak (Standart girilecek)
İl	Ticaret Sicil Gazetesinden alınacak (Standart girilecek)
İşyeri Telefon No	İlKodu-Telefon No
İşyeri Faks No	İlKodu-Faks No
İşyeri E-Posta Adresi	Beyan ile alınacak (LEVHA KAYITTAN SONRA STANDARTLAŞTIRILACAK)
Vergi Dairesi	Vergi Levhasından alınacak
Vergi No	Vergi Levhasından alınacak
Ticaret Sicili Gazetesi	Mevzuata uygun ise "✓" işareti konulacak ("Sigorta eksperliği yapmak" ifadesi aranacak)
Ticaret Sicili Tasdiknamesi	Mevzuata ve taahhüte uygun ise "✓" işareti konulacak

Fiziksel Altyapı	İcra Komitesince belirlenen şartlara uygunsa "✓" işareti konulacak
Teknik Altyapı	İcra Komitesince belirlenen şartlara uygunsa "✓" işareti konulacak
İdari Alt Yapı	İcra Komitesince belirlenen şartlara uygunsa "✓" işareti konulacak
İnsan Kaynakları	İcra Komitesince belirlenen şartlara uygunsa "✓" işareti konulacak

Aktiflik	"AKTİF"; bilgisi girilecek (SONRA TOBB'CA "PASİF"; "VEFAT"; "İPTAL"; "FESİH" vs İŞLENECEK)
----------	--

TÜZEL KİŞİ EKSPERLER İÇİN ELEKTRONİK ORTAMDA ALINACAK İŞLETME BİLGİLERİ

EK:6

ŞİRKET İÇİN

BAŞLIK

AÇIKLAMA

Şirket Ünvanı	Ticaret Sicil Gazetesinden alınacak
Türü	Şirket türüne göre "LTD"; "AS" vs şeklinde girilecek
Şirket Adresi	Ticaret Sicil Gazetesinden alınacak
Semt	Ticaret Sicil Gazetesinden alınacak
Şirket İlçe	Ticaret Sicil Gazetesinden alınacak (Standart girilecek)
Şirket İl	Ticaret Sicil Gazetesinden alınacak (Standart girilecek)
Şirket Telefon No (1)	İlkodu-Telefon No
Şirket Telefon No (2)	İlkodu-Telefon No
Şirket Faks No	İlkodu-Faks No
Şirket E-Posta Adresi	Beyan ile alınacak (LEVHA KAYITTAN SONRA STANDARTLAŞTIRILACAK)
Şirket İnternet Adresi	Beyan ile alınacak
Vergi Dairesi	Vergi Levhasından alınacak
Vergi No	Vergi Levhasından alınacak
İflas / Konkordato	Konkordato ilan ve iflas etmemiş ise "√" işareti konulacak
Anasözleşme	Mevzuata uygun ise "√" işareti konulacak ("Münhasıran sigorta eksperliği yapmak" ifadesi aranacak)
Ticaret Sicili Gazetesi	Mevzuata uygun ise "√" işareti konulacak
Ticaret Sicili Tasdiknamesi	Mevzuata uygun ise "√" işareti konulacak
Taahhütname EK:2	Sigortacılık Kanunu 22/14 md. Taahhütname alınmış ise "√" işareti konulacak
Bilgi Formu EK:3	Bilgi formunda mevzuata aykırı bir hüküm yoksa "√" işareti konulacak
Fiziksel Altyapı	İcra Komitesince belirlenen şartlara uygunsa "√" işareti konulacak
Teknik Altyapı	İcra Komitesince belirlenen şartlara uygunsa "√" işareti konulacak
İdari Alt Yapı	İcra Komitesince belirlenen şartlara uygunsa "√" işareti konulacak
İnsan Kaynakları	İcra Komitesince belirlenen şartlara uygunsa "√" işareti konulacak
Ruhsatname Tarihi	Hazine'ce verilen ruhsatname tarihi
Ruhsatname No.su	Hazine'ce verilen ruhsatname no.su
Levha Kayıt Tarihi	İcra Komitesince başvuru tamamlanınca kayıt sırasına göre verilecek
Levha Kayıt No	İcra Komitesince başvuru tamamlanınca kayıt sırasına göre verilecek
Levha Kayıt Ücreti / Aidat	Başvuru sırasında ve her yıl ödenmişse "√" işareti konulacak (İCRA KOMİTESİNCE DOLDURULACAK)
Aktiflik	"AKTİF"; bilgisi girilecek (sonra TOBB'CA "PASİF"; "VEFAT"; "İPTAL"; "FESİH" vs işlenecek)
Ekspert Dernek Adı	Varsa üyesi olduğu "EKSPER DERNEK ADI" beyan ile alınacak; yoksa "YOK" yazılacak
Ekspert Dernek Üye No	Varsa üyesi olduğu "EKSPER DERNEK NO"su beyan ile alınacak; yoksa "YOK" yazılacak

ŞUBE İÇİN (her şube için ayrı doldurulacak)

BAŞLIK

AÇIKLAMA

Şube Adresi	Ticaret Sicil Gazetesinden alınacak
Şube İlçe	Ticaret Sicil Gazetesinden alınacak (Standart girilecek)
Şube İl	Ticaret Sicil Gazetesinden alınacak (Standart girilecek)
Şube Telefon No	İlkodu-Telefon No

TÜZEL KİŞİLERDE, EKSPER OLMAYAN ORTAK İÇİN ELEKTRONİK ORTAMDA ALINACAK KİŞİSEL BİLGİLER

EK:7

BAŞLIK **AÇIKLAMA**
GERÇEK KİŞİ ORTAKLAR İÇİN (herbiri için ayrı doldurulacak)

Adı ve Soyadı	Vukuatlı nüfus cüzdanından alınacak
Kızlık Soyadı (varsa)	(Bayanlar için) Vukuatlı nüfus cüzdanından alınacak
Cinsiyet	Vukuatlı nüfus cüzdanından alınacak "E" veya "K" girilecek
TC Kimlik No	Vukuatlı nüfus cüzdanından alınacak
Adli Sicil	Arşiv kaydını da içeren adli sicil belgesinde aykırı bir hüküm yoksa "√" işareti konulacak
İflas / Konkordato	Konkordato ilan ve iflas etmemiş ise "√" işareti konulacak
Ortaklık Oranı	Ticaret Sicil Gazetesinden alınacak (yüzde olarak girilecek; tüm ortaklar toplamı %100 olacak)
Ort. Başlama Tarihi	Ticaret Sicil Gazetesinden alınacak
Ort. Ayrılış Tarihi	Ticaret Sicil Gazetesinden alınacak (değişiklik olursa güncellemek için)
Taahhütname EK-2	Sigortacılık Kanunu 22/14 md. Taahhütname alınmış ise "√" işareti konulacak
Bilgi Formu EK-3	Bilgi formunda mevzuata aykırı bir hüküm yoksa "√" işareti konulacak

TÜZEL KİŞİ ORTAKLAR İÇİN (herbiri için ayrı doldurulacak)

Tüzel Kişi Ortak Unvanı	Ticaret Sicil Gazetesinden alınacak
İflas / Konkordato	Konkordato ilan ve iflas etmemiş ise "√" işareti konulacak
Ortaklık Oranı	Ticaret Sicil Gazetesinden alınacak (yüzde olarak girilecek; tüm ortaklar toplamı %100 olacak)
Ort. Başlama Tarihi	Ticaret Sicil Gazetesinden alınacak
Ort. Ayrılış Tarihi	Ticaret Sicil Gazetesinden alınacak (değişiklik olursa güncellemek için)
Taahhütname EK-2	Sigortacılık Kanunu 22/14 md. Taahhütname alınmış ise "√" işareti konulacak
Bilgi Formu EK-3	Bilgi formunda mevzuata aykırı bir hüküm yoksa "√" işareti konulacak

TÜZEL KİŞİLERDE GÖREVLİ TÜM TÜM EKSPERLER İÇİN ELEKTRONİK ORTAMDA ALINACAK BİLGİLER
(ORTAK, MÜDÜR veya KADROLU her bir EKSPER için ayrı doldurulacak)

EK: 8

BAŞLIK **AÇIKLAMA***Her eksper için ayrı doldurulacak*

Görevi	Pozisyonuna göre "MÜDÜR", "ORTAK" veya "KADROLU" şeklinde girilecek
Görev Yeri	Çalışma yerine göre "MERKEZ"; "ŞUBE-ŞEHİR-(standart)" veya diğerleri için "ŞEHİR-(standart)" olarak girilecek

Yalnızca ortak her eksper için ayrı doldurulacak

Ortaklık Oranı	Ticaret Sicil Gazetesinden alınacak (yüzde olarak girilecek; tüm ortaklar toplamı %100 olacak)
Ort. Başlama Tarihi	Ticaret Sicil Gazetesinden alınacak
Ort. Ayrılış Tarihi	Ticaret Sicil Gazetesinden alınacak (değişiklik olursa güncellemek için)

Yalnızca çalışan her eksper için ayrı doldurulacak

İşe Başlama Tarihi	Beyan ile alınacak; Değişiklik olursa güncellecek
İşten Ayrılış Tarihi	Beyan ile alınacak; Değişiklik olursa güncellecek

